

A lényeg mindig elsikkad

INTERJÚ KOVÁCS GYÖRGGYEL, A KÖZÉP-MAGYARORSZÁGI RÉGIÓ ELNÖKÉVEL

Új év, új szisztémájú megszorítások – így foglalható össze röviden a közelmúlt története rendőrségi aspektusból. A feladatokat az egyre mostohábbá váló körülmények ellenére végrehajtja az állomány, s a teljesítés is értékelésre kerül, ám a vezetők ennek során mindig pozitív következtetéseket vonnak le. A konklúziók ilyen értelmű megfogalmazása azonban a szükségszerű lépések elodázásával jár – azzal, hogy semmin sem kell változtatni! Kovács György

régióelnök szerint ez a mentalitás sokáig nem tartható fenn, hiszen a testület már végső energiáit is mozgósította.

- Ez az év végre különbözik a már megszokottaktól, hiszen ezúttal nem csak januárban, hanem a forró nyári hónapokban is érdemi változások történtek a rendőrségen belül - Ön mégsem elégedett!

- Elégedett csak akkor lehet egy szakszervezeti tisztségviselő, ha az általa képviselt dolgozók élet- és munkakörülményeiben pozitív változások történnek. Erről idén sem beszélhetünk, sőt – a testületen belüli nyári átszervezések inkább csak irritálták az állományt. Számunkra érthetetlen, megmagyarázhatatlan, hogy az ország, a költségvetés jelenlegi helyzete mellett miért volt szükség a Terrorelhárító Központ létrehozására! Más, ugyancsak fontos dolgokra nincs pénz, mégis tízmilliárd forintot biztosítottak erre a célra. Joggal vetődik fel a kérdés: honnan, miből? Meggyőződésem, hogy a TEK működése – bár léte szervezetenként indokolt lehet – nem költséghatékony.

- E témára – érdemi ráhatás hiányában – azonban nem érdemes több időt szánnunk, hiszen vannak olyan területek, ahol a Független Rendőr Szakszervezet nagyobb befolyást tud gyakorolni a munkáltatóra. Ezek közé tartoznak a közalkalmazottak problémái vagy a kollektív szerződések is...

- Az FRSZ közalkalmazotti státuszban lévő tagjai hosszasan sorolhatnák gondjaikat, s mi, érdekképviselői vezetők folyamatosan napirenden tartjuk problémáikat. Tudjuk, hogy esetenként nyomozati cselekményeket végeznek, tanúkihallgatási jegyzőkönyveket vesznek fel, holott ezek a feladatok nem szerepelnek a munkaköri leírásokban. A kollektív szerződésekre többek között azért helyezünk hangsúlyt, hogy a munkavállalók ne kerülhessenek váratlanul kiszolgáltatott helyzetbe. Tudjuk: vannak olyan szervezeti egységek, ahol egyáltalán nem tartja ezt fontosnak a vezető, de találhatunk olyan dokumentumokat is, melyeket 1997-ben láttak el kézjegyükkel az illetékesek. Felesleges hangsúlyozni, hogy ezeken átlépett az idő. Most remény van arra, hogy a Budapesti Rendőr-főkapitányságon valóban korszerű, a dolgozók érdekeit maximálisan tükröző új kollektív szerződés aláírására kerül sor. Az élet eddig ugyanis meglehetősen furcsa dolgokat produkált: vitás esetekben a munkáltató mindig a szervezet vélt, vagy valós érdekeit helyezte előtérbe, bírósági szakaszba jutott ügyekben pedig az egyéni pereket szorgalmazta. Ez gazdaságosabb, mintha az egész kollektívának kellene fizetni!

Meggyőződésünk, hogy addig nem remélhetünk e téren változást, amíg néhány érintett vezető ellen nem indítanak fegyelmi eljárást. A munkavállaló kiszolgáltatottságán, a labilis légkörön csak így lehet változtatni.

- Nézzünk néhány aktualitást, melyek nem csak az állományt, hanem az egész társadalmat foglalkoztatják! A vörösiszap-katasztrófa elhárítása kapcsán valóban gigászi munkát végeztek kollégáink – gyakran életük, egészségük kockáztatásával. Problémák azonban itt is adódtak, s ezeket a rendőrök megosztották az FRSZ vezetőivel.

- A Készenléti Rendőrség új vezetőjével történt kapcsolatfelvétel során elmondtuk, milyen információk birtokába jutott érdekvédelmi szervezetünk. Jeleztük: érthetetlennek tartottuk, hogy bár a kormány vészhelyzetet rendelt el, még napok múlva sem tudták pontosan az illetékesek, milyen konkrét veszély fenyegeti az itt

szolgálatot teljesítő rendőrök egészségét. Vajon hogyan tudtak így megbízható védőfelszerelést biztosítani? Ma már megfelelő információkat kapunk arról, hogy a gépkocsik szellőző berendezése vagy a szőnyegre lerakódott iszap is veszélyforrást jelent. Mindez arról győz meg bennünket, hogy – 2006-hoz és az árvízi védekezéshez hasonlóan – a testület nem rendelkezik megfelelő védőfelszereléssel, s ezekhez a helyzetekhez igazodó biztosítással. Hiányos a logisztikai háttér is: megfelelő konyha, pihenésre alkalmas sátor beszerzése feltétlenül indokolt, hiszen egyre gyakoribbak a szélsőséges helyzetek, szituációk. A vezetők általában pénzhányra hivatkozva utasítják el a beosztottak jogos kéréseit, mert tudják, hogy a feladatokat ilyen mostoha körülmények között is végrehajtják. Az értékelések során általában pozitív a végkicsengés, s ezt ők a szükségszerű lépések elhalasztásának lehetőségeként értékelik – vagyis feleslegesnek tartják a változást. Ez a mentalitás azonban sokáig nem tartható fenn, hiszen az állomány már végső tartalékait is mozgósította.

- Más, ugyancsak visszatérő gond a túlórák elrendelése, ezek kifizetése.

- A két dolgot külön kell választani: gyakran konkrét utasítás nélkül kényszerítik az állományt túlórázásra, vagyis a feladat elvégzése jelenti a munkaidő végét. Ha a dolgozó felemeli szavát, s a túlmunka ellenértékét kéri, esetenként fegyelmi felelősségre vonással tartják kordában. Elfogadhatatlannak számunkra, hogy ellenőrzéseknél a felelősök keresése mindig az állomány, soha sem a vezetők körében történik. Az FRSZ álláspontja szerint a kontrollnak ki kell terjednie a rendőrök felszereltségére, leterheltségére is – ez utóbbiban segítséget nyújt a neo-zsaru rendszer, amely tíz-tizenkét óras munkaidőket regisztrál. Ez a program alkalmas arra is, hogy kimutassa: a korábban sikertörténetnek aposztrofált, a BRFK-án bevezetett bűnügyi régiós beosztás milyen túlterheltséget jelentett az érintettek körében. A Független Rendőr Szakszervezet megbízható információkat szeretne birtokolni az átszervezések vonatkozásában is – elfogadhatatlannak tartjuk ugyanis, ha a helyi vezetőkhez más hírek jutnak el, mint az érdekvédőkhez. Szeretnénk azt is tudni: készült-e hatástanulmány, költségszámítás az új osztályok létrehozásával kapcsolatban, s vajon hogyan fogják dotálni az itt dolgozókat?

Hasonló gondolatokat vet fel a régiós GEI-k megszüntetése is. Létrehozását takarékoskodással indokolták, ám fenntartását napjainkban már túlhaladottnak tartják, pedig minden átalakítás újabb kiadással jár.

- Sorjázunk a gondok, s még nem beszélteünk a fizetésről, a lakhatásról, a létszámhiányról, a testület társadalmi presztízséről...

- Pedig mindegyik témáról kell, s nem csak az érdekvédők körében! A régióban dolgozók leterheltsége köztudott, s ez alapvetően a létszámhiányra vezethető vissza. A ciklikusan visszatérő átszervezések sem a problémák gyökereihez nyúlnak, hanem a „lyukak betömését”, a napi elvárások teljesítését szolgálják. Nem látunk hosszú távú koncepciót, s vajmi kevés a remény, hogy az elvégzett munkát értékén honorálják. Emiatt a BRFK-án és a Pest megyei Rendőr-főkapitányságon rendkívül magas a fluktuáció. A tisztelhetettek nettó nyolcvanezer forintos alapilletménye a gyakorlatban éhbért jelent, s a vidéki kollégáknak ebből az összegből kell megoldaniuk a lakhatás és a hazautazás költségeit is. Ezeket a problémákat nem oldja fel a készülő Hszt. sem, amely többletjuttatások helyett csak megszorításokat tartalmaz. A megbízhatósági vizsgálatok rendkívül szigorúak, s mélyen behatolnak a családok és baráti körök intim szférájába – jelenlegi formájában alkalmas arra, hogy integrálás helyett inkább kirekessze a rendőröket a társadalomból. Súlyos következményekkel járhat a családok életére az ötven kilométeren belüli vezénylés is, hiszen a jelenlegi leterheltség mellett sem lehet tudni, mikor ér véget a munkaidő. A felvetett anomáliák különösen annak fényében elfogadhatatlannak, hogy az aktuális kormányzatok a rendőrség kapcsán mindig a társadalmi elvárásokra hivatkoznak. S miközben általánosságokat fogalmaznak meg és deklarálnak, a lényeg, a konkrétum mindig elsikkad. Az, hogy a velünk szembeni kívánalmak miért nem tükröződnek a bérben!

Süli Ferenc